

Tilskot til tiltak i beiteområde

Sunnfjord
kommune

Retningslinjer 2021 - 2023

Illustrasjon: Gregory Idehen

Innhold

Tilskot til tiltak i beiteområde.....	1
1. INNLEIING	3
2. PROSESS OG LOKAL FORANKRING.....	3
3. MÅL OG UTFORDRINGAR.....	3
3.1 Mål med ordninga	3
3.2 Utmarksbeite i Sunnfjord kommune	3
3.3 Viktige utfordringar	3
4. RETNINGSLINJER OG PRIORITERINGAR.....	4
4.1 Vedtaksmynde	4
4.2 Aktuelle søkarar	4
4.3 Aktuelle tiltak.....	4
4.4 Søknadsfrist.....	4
4.5 Søknad	4
4.6 Prioriteringar	5
4.7 Tilskotssatsar av godkjend kostnadsoverslag	5
5. TILSKOTSTRONG	5
5.1 Bruk av midlar i 2020	5
5.2 Årleg tilskotstrong i perioden 2021 – 2023	6

1. INNLEIING

Kommunen har avgjerdsmynde i forvaltning av tilskot til tiltak i beiteområde. Det faglege og administrative handlingsrommet er fastsett i [Forskrift om tilskudd til tiltak i beiteområder](#). I følge Rundskriv 2019-45 *Forvaltning av forskrift om tilskudd til tiltak i beiteområder*, skal kommunen fastsetje lokale retningslinjer innafor ramma av forskrifta og rundskrivet. I retningslinjene skal det gå fram kva for tiltak som vil bli prioritert ut frå kva som er formålstjenlege tiltak for utmarksbeitinga i kommunen. Retningslinjene kan og innehalde timesatsar for eige arbeid og tilskotssatsar til ulike typar tiltak. Dei skal vere eit nyttig hjelpemiddel for søkar og kommunen si sakshandsaming.

2. PROSESS OG LOKAL FORANKRING

Lokallaga av Bondelaget og Bonde- og Småbrukarlaget har hatt høve til å uttale seg. Vi har fastsett retningslinjer for 2021 - 2023, men vil vurdere å samordne dei med strategiplan for SMIL frå og med 2024. Retningslinjene vart vedteke av Utval for samfunn, kultur og næring den xx.xx.xxxx.

3. MÅL OG UTFORDRINGAR

3.1 Mål med ordninga

Føremålet med tilskotsordninga er å legge til rette for best mogleg utnytting av beite i utmark, redusere tap av dyr på utmarksbeite og fremme fellestiltak i beiteområda.

3.2 Utmarksbeite i Sunnfjord kommune

Sunnfjord kommune med si langstrakte form, inneheld varierte naturtypar med fjordane i vest til breen i aust. Klimaet har klart oseaniske trekk med høg årsnedbør og nokså milde vintrar. Utmarksbeite i kommunen er variert, og omfattar alt frå fjordlandskap nær kysten til skogkledde lier, stølsdalar og fjellområde med alpine vegetasjonssoner i dei høgastliggende områda i indre strøk. Utmarka inneheld mykje element frå det gamle kulturlandskapet, der langvarig beiting og hausting har sett sitt preg på området, til dømes omkring stølane. Slike område representerer natur- og kulturhistoriske verdier som er eit resultat av allsidig matvareproduksjon over lang tid, gjerne fleire tusen år. Utmarksbeitet har vore, og er fortsatt viktig for næring, busetnad og kulturlandskap. Store fôrverdiar vert henta i utmarka i form av beiting med husdyr, spesielt sau og geit, men og storfé.

3.3 Viktige utfordringar

- Tap av beitedyr i utmark.
- Beitedyr kjem ut av beiteområdet, kan komme ut i farleg område og stå i skårfeste.
- Færre beitedyr i utmark, og lengre mellom husdyrbruk i aktiv drift (færre bønder).
- Ein del tiltak som betrar beitebruken i utmark kan vere kostnadskrevjande.
- Samarbeid mellom husdyreigarar i beiteområda for å redusere tap av beitedyr.

4. RETNINGSLINJER OG PRIORITERINGAR

4.1 Vedtaksmynde

Den administrative fullmakta er delegert til einingsleiar for landbruk og miljø.

4.2 Aktuelle søkarar

Tilskot etter *forskrift om tilskudd til tiltak i beiteområder* kan gjevast til lag eller foreiningar (beitelag, grunneigarlag, radiobjellelag), som er registrert i enhetsregisteret og driv næringsmessig beitedrift i utmark og set i verk investeringstiltak og/eller planleggings- og tilretteleggingsprosjekt i beiteområde. Enkelpersonføretak med rett på produksjonstilskot kan søke, når det på grunn av naturgitte eller driftsmessige tilhøve ikkje ligg til rette for samarbeid.

4.3 Aktuelle tiltak

Generelt kan det gjevast tilskot til alle typar tiltak som fremjar beiting i eit område, men i hovudsak skal tiltaka vere stasjonære og ha eit visst omfang. Mindre kostnadskrevjande tiltak og lett omsettelege varer vert ikkje støtta.

Ulike typar av faste og mobile investeringstiltak kan vere:

- Sanke- og skiljeanlegg
- Bruer dimensjonert for dyr og folk
- Sperregjerder for å sikre at dyr ikkje kjem inn i farleg område
- Gjeterhytter/sankehytter
- Ferister
- Elektronisk overvakingsutstyr

4.4 Søknadsfrist

Søknadsfristen er sett til 1. mars, og eventuelt ein seinare frist 1. september dersom det er ledige tilskotsmidlar att etter første fordeling. Ordninga skal publiserast på heimesida til kommunen og gjennom e-postadresser til sanke- og beitelag i kommunen.

4.5 Søknad

Søknader sendast helst inn digitalt med innlogging via ID porten/Altinn: [Søknadsskjema](#)

Søknaden skal som eit minimum innehalde følgjande:

- Omtale av tiltaket.
- Føremålet med tiltaket.
- Kostnadsoverslag.
- Finansieringsplan.
- Naudsynte vedlegg, som til dømes:
 - kart med innteikna tiltak der søknaden gjeld fast innstallasjon
 - avtale og/eller løyve frå grunneigar(ar)
 - skildring/skisse av tiltak

- planar for beitebruken i området, dersom dei finst
- uttale frå villreinnemnda for Sogn og Fjordane

For eigeninnsats vert tilrådde satsar godkjende:

- Manuelt utført eige arbeid (inkl. motorsag o.l.) : 350 kr/time
- Bruk av traktor: 600 kr/time
- Bruk av gravemaskin: 800 kr/time

4.6 Prioriteringar

Kommunen vil prioritere følgjande tiltak:

- Elektronisk overvåkingsutstyr
- Faste installasjonar og kostnadskevjangende investeringar

Andre kriteriar for prioritering av søknader til like tiltak:

- kvalitet på plan og søknad
- geografisk fordeling

4.7 Tilskotssatsar av godkjend kostnadsoverslag

I forskrift om tilskudd til tiltak i beiteområder, er følgjande tilskotssatsar fastsett:

Investeringstiltak:	inntil 50 %
Elektronisk overvåkingsutstyr	inntil 70 % *
Planleggings-/og tilretteleggingstiltak:	inntil 70 %

*Dette gjeld for inntil 50% av dyretalet i beitelaget/besetninga

Innanfor ramma av det forskrifta tillet, vert tilskotssatsen tilpassa søknadsmengda i det aktuelle året. Kommunen legg opp til å gje minimum 30% av godkjent kostnadsoverslag i støtte (med unntak av gjetarhytter).

5. TILSKOTSTRONG

5.1 Bruk av midlar i 2020

Ansvar for sakshandsaming og vedtak etter ordninga vart overført frå Statsforvaltaren til kommunen frå og med 2020, samtidig som Sunnfjord kommune vart etablert. Vi har difor berre 1 års erfaring med forvaltning av ordninga. I 2020 fekk vi overført 185 000 kroner til søknader om tilskot til tiltak i beiteområde. Vi nytta heile potten, som vart fordelt på 9 søknader frå 6 ulike beitelag. I 2020 var midlane brukt om lag slik (tiltak på bruer var del av ein søknad til sankekvie):

Tema	Tal søknader	Godkjend kostnad	Tilskot
Elektronisk overvaking	2	127 976	51 190
Sanke-/skiljekvie	3	140 607	56 344
Sperregjerde	3	130 560	57 330
Bruer	(1)	20 000	8 000

Andre tiltak	1	30 340	12 136
Sum		449 483	185 000

5.2 Årleg tilskotstrong i perioden 2021 – 2023

Årleg tilskotstrong for tilskot til tiltak i beiteområde er stipulert ut frå erfaring frå søknadsomgangen i 2020, tal beite-/sankelag i kommunen og forventa aktivitet. I 2020 var det 17 beite-/sankelag i Sunnfjord kommune som søkte om driftstilskot til organisert beitebruk. I følgje søknadane slepte medlemmane til saman 27 400 sauer og lam, 426 geiter og 3 193 storfé i utmark. Dette blir til saman 31 019 beitedyr, og i følgje statistikkbanken til Statsforvaltaren i Vestland er Sunnfjord den kommunen i Vestland fylke med flest beitedyr i utmark. Vi reknar med at det kan bli trong for om lag 250 000 kroner i tilskot årleg til investeringar knytta til beitebruken i utmark.

